

ΛΕΞΙΚΟ ΟΡΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ
Μ Ο Π Σ Τ Υ Φ Χ Ψ

Α

Αλγόριθμος: Η σαφής και ακριβής περιγραφή μιας σειράς ξεχωριστών οδηγιών- βημάτων, με σκοπό την επίλυση ενός προβλήματος

Αλληλεπιδραστικότητα Χρήστη-Υπολογιστή: Η μη γραμμική οργάνωση των εφαρμογών πολυμέσων μας δίνει την δυνατότητα να αλληλεπιδράσουμε με τον υπολογιστή και να επιλέγουμε τις πληροφορίες που θέλουμε. Η ιδιότητα αυτή ονομάζεται αλληλεπιδραστικότητα χρήστη υπολογιστή

Αναίρεση: Η λειτουργία που ακυρώνει την τελευταία ενέργειά μας

Ανάκτηση: Η εκ νέου εμφάνιση ενός αρχείου που έχουμε αποθηκεύσει σε κάποιο αποθηκευτικό μέσο

Αναλογικός (Analogue): ένα σύστημα του οποίου οι τιμές που παίρνει είναι συνεχόμενες

Ανάλυση εικόνας: ο αριθμός των εικονοστοιχείων της εικόνας σε κάθε διάσταση της

Ανάλυση οθόνης: ο αριθμός των εικονοστοιχείων που συναντάμε σε μία οριζόντια και σε μία κάθετη γραμμή της οθόνης

Αντίγραφα ασφαλείας (backup): η αντιγραφή των εργασιών μας σε ένα δεύτερο αποθηκευτικό μέσο (π.χ. DVD-ROM, CD-ROM, ή δεύτερο εξωτερικό σκληρό δίσκο)

Αντιγραφή (copy): η δημιουργία αντιγράφου ενός αρχείου σε άλλο αποθηκευτικό μέσο ή σε άλλη θέση του ίδιου αποθηκευτικού μέσου. Ο όρος διατηρεί την σημασία του και για την περίπτωση των κειμένων (ένα κομμάτι κειμένου αντιγράφεται και σε άλλη θέση) των υπολογιστικών φύλλων κ.λ.π.

Αντιϊκό πρόγραμμα (antivirus): πρόγραμμα το οποίο προστατεύει τον υπολογιστή από τους περισσότερους ιούς

Αποθήκευση: η τοποθέτηση της εργασίας μας σε κάποιο αποθηκευτικό μέσο (π.χ. σκληρός δίσκος, CD-ROM, DVD-ROM, USB flash memory), ώστε να την χρησιμοποιήσουμε στο μέλλον

Αποθηκευτικά μέσα: ειδικές συσκευές στις οποίες μπορούμε να αποθηκεύσουμε τα αρχεία μας ώστε να μην τα χάσουμε σε τυχόν πρόβλημα του υπολογιστή. Τα πιο συνηθισμένα είναι: ο σκληρός δίσκος, η μνήμη flash και τα CD-ROM, DVD-ROM

Αρχείο (file): μια οργανωμένη συλλογή από δεδομένα, που είναι αποθηκευμένα σε κάποιο αποθηκευτικό μέσο του υπολογιστή

[επιστροφή](#)

B

Βάθος χρώματος: το πλήθος των διαφορετικών χρωμάτων που έχουν χρησιμοποιηθεί για να χρωματιστούν τα εικονοστοιχεία μιας εικόνας

BIOS (Basic Input Output System): λογισμικό το οποίο βρίσκεται στη μνήμη ROM και είναι υπεύθυνο να εκτελέσει κατά την εκκίνηση του υπολογιστή ελέγχους σχετικούς με τη σωστή λειτουργία των τμημάτων του και στη συνέχεια να «φορτώσει» το Λειτουργικό Σύστημα από κάποιο αποθηκευτικό μέσο στη μνήμη RAM

BPS (bits per second, bits ανά δευτερόλεπτο): η βασική μονάδα της ταχύτητας μετάδοσης των δεδομένων

Byte: η στοιχειώδης μονάδα μέτρησης της χωρητικότητας των αποθηκευτικών μέσων και της μνήμης. Τα πολλαπλάσιά της είναι, Kbyte, Mbyte, GByte, Tbyte, PByte και άλλα μεγαλύτερα τα οποία είναι λιγότερο γνωστά, διότι αντιπροσωπεύουν πολύ μεγάλες ποσότητες αποθηκευμένων πληροφοριών και δεν χρησιμοποιούνται ακόμα ευρέως

[επιστροφή](#)

Γ

Γλώσσα μηχανής (machine language): η γλώσσα των υπολογιστών (δηλαδή αυτή που μπορεί να γίνει κατανοητή από τα κυκλώματα του υπολογιστή) η οποία αντί για γράμματα έχει μόνο τα ψηφία 1 και 0

Γλώσσα προγραμματισμού (programming language): αυτή που χρησιμοποιείται για την επικοινωνία του ανθρώπου με την μηχανή μιας και η γλώσσα μηχανής είναι σχετικά δύσκολη για τον άνθρωπο και επίπονος ο προγραμματισμός με αυτήν . Οι γλώσσες προγραμματισμού έχουν το δικό τους λεξιλόγιο και το δικό τους συντακτικό. Ενδεικτικά παραδείγματα γλωσσών προγραμματισμού είναι οι PASCAL, BASIC, FORTRAN, C, C++, Java, Visual Basic, PL/I, COBOL και πολλές άλλες

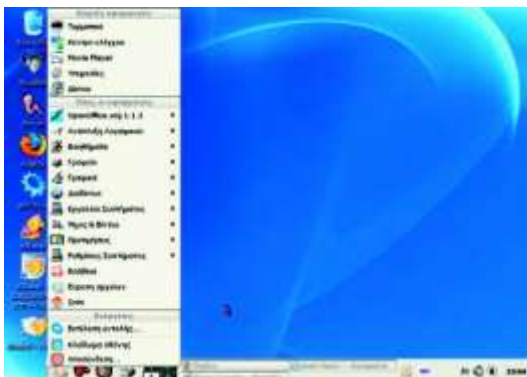
Γλώσσα προδιαγραφών (specification language): χρησιμοποιείται κυρίως κατά τη διάρκεια της ανάλυσης συστημάτων, της ανάλυσης απαιτήσεων και της σχεδίασης συστημάτων

Γραμματοσειρά: μια σειρά χαρακτήρων σχεδιασμένων με την ίδια τεχνοτροπία

Γραμμική τοπολογία (για τα δίκτυα υπολογιστών): η πιο απλή τοπολογία, στην οποία όλοι οι κόμβοι συνδέονται σειριακά, ο ένας μετά τον άλλο

Γραφήματα: δεδομένα που περιέχουν αριθμούς και τα έχουμε κατηγοριοποιήσει σε υπολογιστικά φύλλα και μπορούν να αναπαρασταθούν και με γραφικό τρόπο

Γραφική Διεπαφή Χρήστη (Graphics User Interface ή GUI): ένας γραφικός τρόπος επικοινωνίας ενός προγράμματος με τον χρήστη του. Στηρίζεται στην έννοια των παραθύρων. Η επικοινωνία γίνεται μέσω μενού, κουμπιών κ.λ.π.

Γραφικό περιβάλλον επικοινωνίας: ένα περιβάλλον επικοινωνίας που μας παρέχει το λειτουργικό σύστημα, για να μπορούμε να επικοινωνούμε με τον υπολογιστή δίνοντας άμεσα εντολές και βλέποντας τα αποτελέσματα στην οθόνη. Περιλαμβάνει

χρώματα και εικόνες ώστε η χρήση του υπολογιστή να γίνεται εύκολη και ευχάριστη

[επιστροφή](#)

Δεδομένα (Data): τα στοιχεία που χρησιμοποιούμε για μια επεξεργασία

Δειγματοληψία: η διαδικασία κατά την οποία από ένα αναλογικό σήμα (δηλ. με συνεχόμενες τιμές) ήχου, επιλέγονται μερικές τιμές του στη μονάδα του χρόνου ώστε να παραστήσουμε ψηφιακά τον ήχο. Όσο περισσότερες τιμές επιλέγουμε από το αρχικό σήμα στη μονάδα του χρόνου τόσο καλύτερη είναι η ηχογράφηση που κάνουμε

Διαγραφή (delete): η λειτουργία της διαγραφής ενός αποθηκευμένου στοιχείου (αρχείο, φάκελος) από τον υπολογιστή. Γίνεται με τα εξής βήματα

- ◆ με απλή επιλογή στο όνομα επιλέγουμε το αρχείο ή το φάκελο που θέλουμε να διαγραφεί.
- ◆ με το πλήκτρο delete διαγράφουμε ό,τι έχουμε επιλέξει.
Ο όρος διατηρεί την σημασία του και για την περίπτωση των κειμένων (ένα κομμάτι κειμένου διαγράφεται) των υπολογιστικών φύλλων κ.λ.π.

Διαδικασία (procedure): έννοια που αναφέρεται στον Προγραμματισμό υπολογιστών. Με αυτήν ομαδοποιούμε σε ένα όνομα εντολές που επιθυμούμε να εκτελεστούν με σειρά

Διαδίκτυο (internet): αποτελείται από εκατομμύρια υπολογιστές που βρίσκονται διασκορπισμένοι σε όλο τον πλανήτη και επικοινωνούν μεταξύ τους, ανταλλάσσοντας δεδομένα. Το όνομα διαδίκτυο είναι ένας σύνθετος όρος που παράγεται από τις λέξεις **Διασύνδεση Δικτύων**. Στα αγγλικά ο όρος internet

γεννήθηκε από τη συνένωση των λέξεων International Network (Δειθνές Δίκτυο Υπολογιστών)

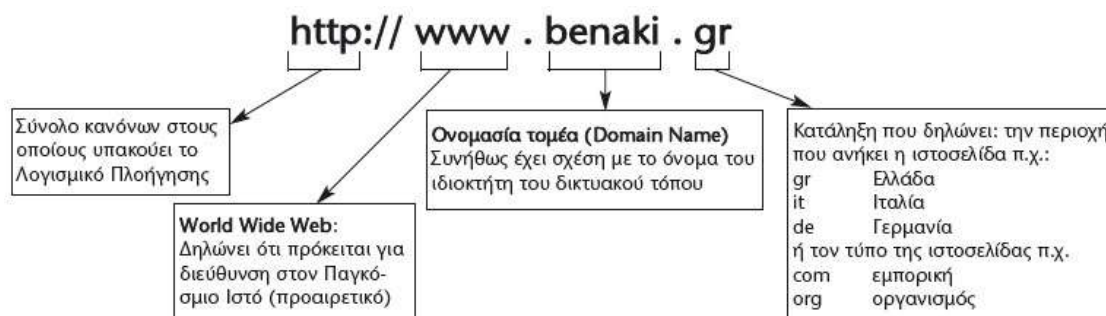
Διαχειριστής Αρχείων (File Manager): το πρόγραμμα που έχουν δημιουργήσει οι δημιουργοί του Λειτουργικού Συστήματος. Κάθε Λειτουργικό Σύστημα έχει το δικό του Διαχειριστή Αρχείων με κοινά χαρακτηριστικά και κοινές λειτουργίες.

Ενδεικτικά έργα του Διαχειριστή Αρχείων είναι τα

1. Μετονομασία αρχείων
2. Διαγραφή αρχείων
3. Μεταφορά αρχείου π.χ. μιας εργασίας στον υπολογιστή
4. Δημιουργία φακέλου

Διερμηνέας (interpreter): λογισμικό που χρησιμοποιείται για να μετατρέπει κάποιες γλώσσες υψηλού επιπέδου σε γλώσσα μηχανής προκειμένου να μπορέσουν να εκτελεστούν από τον υπολογιστή και στη συνέχεια τις εκτελεί. Ελέγχει μία οδηγία (εντολή) κάθε φορά και εφόσον δεν εντοπίσει συντακτικά λάθη (δηλ. λάθη που παραβιάζουν το συντακτικό της συγκεκριμένης γλώσσας υψηλού επιπέδου) την εκτελεί και μετά ελέγχει την επόμενη. Στην περίπτωση εντοπισμού λαθών διακόπτει τη διαδικασία και υποδεικνύει την εντολή με το λάθος (η γλώσσα προγραμματισμού Logo χρησιμοποιεί διερμηνέα)

Διεύθυνση ιστοσελίδας (URL, Uniform Resource Locator – Ενιαίος Προσδιοριστής Πόρου): Η διεύθυνση κάθε ιστοσελίδας που περιέχεται σε δικτυακό τόπο, την οποία πρέπει να ξέρουμε για να την «επισκεφτούμε». Μία διεύθυνση ιστοσελίδας είναι μοναδική και έχει συνήθως την εξής μορφή

Διεύθυνση κελιού (στα Υπολογιστικά φύλλα - spreadsheet): το όνομα που μπορεί να δοθεί στο κάθε κελί από το γράμμα της στήλης και τον αριθμό της γραμμής στην οποία βρίσκεται

Δικτυακή τοποθεσία ή δικτυακός τόπος (web site): μία συλλογή από ιστοσελίδες, οι οποίες δημιουργούνται από ένα φυσικό ή ένα νομικό πρόσωπο και οι οποίες παρουσιάζουν κάποιες πληροφορίες στο Internet

Δίκτυο Υπολογιστών (computer network): ένα σύνολο από δύο ή περισσότερους υπολογιστές που είναι συνδεδεμένοι μεταξύ τους ώστε να μπορούν να ανταλλάσσουν δεδομένα και να μοιράζονται διάφορες συσκευές. Τα είδη δικτύων ανάλογα με τη γεωγραφική έκταση που καλύπτουν είναι:

◆ **Τοπικό Δίκτυο (LAN-Local Area Network):** ονομάζεται ένα δίκτυο υπολογιστών που εκτείνονται σε περιορισμένη γεωγραφική περιοχή. Τοπικό μπορεί να είναι ένα δίκτυο ενός ή περισσότερων δωματίων, ενός κτιρίου ή ακόμα και κοντινών κτιρίων. Για παράδειγμα, το δίκτυο μιας εταιρείας που έχει αποθήκες, τμήμα παραγγελιών, λογιστήριο και άλλες υπηρεσίες στο ίδιο κτίριο αποτελεί ένα τοπικό δίκτυο. Η σύνδεση των υπολογιστών μεταξύ τους γίνεται με τη χρήση κατάλληλων ενσύρματων ή ασύρματων διατάξεων

◆ **Δίκτυο ευρείας περιοχής (WAN-Wide Area Network):** καλύπτει μεγάλες γεωγραφικές περιοχές και η σύνδεση των υπολογιστών γίνεται με τη χρήση ενσύρματων (π.χ. γραμμές τηλεπικοινωνιακού δικτύου) ή ασύρματων (π.χ. με τη χρήση δορυφόρου) τηλεπικοινωνιακών γραμμών

◆ **Μητροπολιτικό δίκτυο (MAN-Metropolitan Area Network):** καλύπτει π.χ. μία πόλη, ένα νομό. Είναι μεγαλύτερο από το τοπικό δίκτυο και μικρότερο από το δίκτυο ευρείας περιοχής

Δισκέτα (εύκαμπτος δίσκος, floppy disk): από τα πιο παλιά αποθηκευτικά μέσα. Ήταν το πρώτο φορητό αποθηκευτικό μέσο εξαιτίας του μικρού μεγέθους και της χαμηλής τιμής της. Σήμερα οι δισκέτες έχουν αντικατασταθεί από τη μνήμη flash, το CD-ROM ή το DVD-ROM, αφού αυτά μπορούν να αποθηκεύσουν εκατοντάδες ή χιλιάδες φορές περισσότερα δεδομένα από μία δισκέτα

Δυαδικό σύστημα: σύστημα αρίθμησης σύμφωνα με το οποίο τα μοναδικά σύμβολα που απαιτούνται για τη γραφή όλων των αριθμών είναι μόνο δύο: το 0 και το 1. Στον παρακάτω πίνακα φαίνεται ενδεικτικά η αντιστοίχιση των πρώτων φυσικών αριθμών στα δύο συστήματα, δεκαδικό και δυαδικό:

Αναπαράσταση αριθμών στο δεκαδικό και στο δυαδικό σύστημα αρίθμησης					
Δεκαδικό Σύστημα	Δυαδικό Σύστημα	Δεκαδικό Σύστημα	Δυαδικό Σύστημα	Δεκαδικό Σύστημα	Δυαδικό Σύστημα
0	0	4	100	8	1000
1	1	5	101	9	1001
2	10	6	110	10	1010
3	11	7	111	11	1011

Η χρήση του δυαδικού συστήματος αρίθμησης διευκόλυνε τους κατασκευαστές των ηλεκτρονικών υπολογιστών, γιατί τους έδωσε τη δυνατότητα να αντιστοιχήσουν:

- ◆ την απουσία ρεύματος με: 0
- ◆ την παρουσία ρεύματος με: 1

Δυαδικό Ψηφίο (bit, Binary digit): παίρνει τις τιμές 0 ή 1 και είναι η βασική μονάδα πληροφορίας των υπολογιστών

Δωρεάν Λογισμικό (Freeware): πολλοί κατασκευαστές προγραμμάτων προσφέρουν τα προγράμματά τους δωρεάν στο διαδίκτυο ή σε διανομές περιοδικών Πληροφορικής. Με αυτόν τον τρόπο δίνουν τη δυνατότητα στους χρήστες υπολογιστών να αποκτούν νόμιμο λογισμικό χωρίς να καταβάλουν κάποιο αντίτιμο για την άδεια χρήσης του

DVD-ROM (Digital Video Disc ή Digital Versatile Disc, σε μετάφραση αντίστοιχα Ψηφιακός Δίσκος Βίντεο ή Ψηφιακός Ευέλικτος Δίσκος): χρησιμοποιείται ως εναλλακτικό αποθηκευτικό μέσο για τη διαφύλαξη δεδομένων και πληροφοριών καθώς και για τη μεταφορά αποθηκευμένων δεδομένων και εφαρμογών

[επιστροφή](#)

Ε

Εικονίδιο (icon): Η βασική ιδέα που συναντάμε στους σύγχρονους προσωπικούς υπολογιστές με τα γραφικά περιβάλλοντα επικοινωνίας, είναι να μην πληκτρολογούμε εντολές, αλλά να τις αντιστοιχίζουμε με μικρές εικόνες που ονομάζονται εικονίδια (icons)

Εικονοστοιχείο (pixel): Η οθόνη έχει κατασκευαστεί έτσι, ώστε η επιφάνεια της, στην οποία εμφανίζονται οι εικόνες, να χωρίζεται σε μικρές ορθογώνιες περιοχές. Κάθε περιοχή ονομάζεται εικονοστοιχείο (pixel) και σε αυτό εμφανίζεται ένα μόνο χρώμα κάθε φορά

Εκτύπωση: η διαδικασία αποτύπωσης κειμένων ή εικόνων σε χαρτί

Εκτυπωτής (printer): Περιφερειακή συσκευή εξόδου η οποία εκτυπώνει σε χαρτί τις πληροφορίες που επιλέγουμε. Υπάρχουν εκτυπωτές διαφόρων τύπων, ανάλογα με την τεχνολογία που χρησιμοποιούν οι κατασκευαστές, όπως:

- ◆ κρουστικός ή ακίδων (dot- matrix)
- ◆ λέιζερ (laser)
- ◆ ψεκασμού μελάνης (inject)

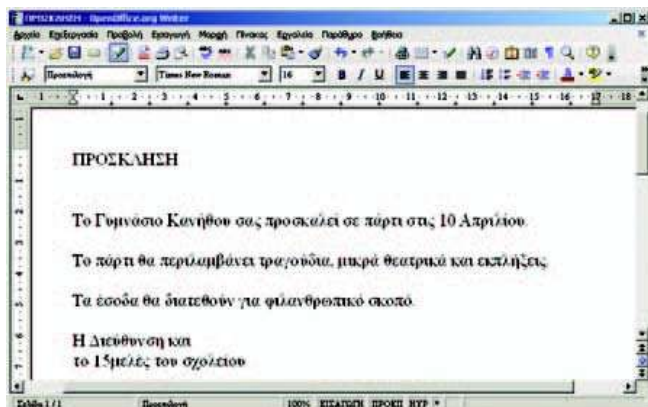
Εντολές: Τα βήματα που αποτελούν έναν αλγόριθμο ονομάζονται εντολές

Εντολή εισόδου: μια εντολή που μας επιτρέπει να δώσουμε μια τιμή στον υπολογιστή, ώστε στη συνέχεια να την επεξεργαστεί ή να την εμφανίσει στην οθόνη

Εντολή εξόδου: μια εντολή που έχει ως αποτέλεσμα την εμφάνιση ενός αριθμού ή μιας λέξης στην οθόνη του υπολογιστή

Εξυπηρετής (Server): Στον Παγκόσμιο Ιστό υπάρχουν πάρα πολλοί υπολογιστές που έχουν αποθηκευμένες ιστοσελίδες, τις οποίες μπορούμε να δούμε, αν γνωρίζουμε τη διεύθυνσή τους. Οι υπολογιστές αυτοί ονομάζονται Εξυπηρετές (Servers)

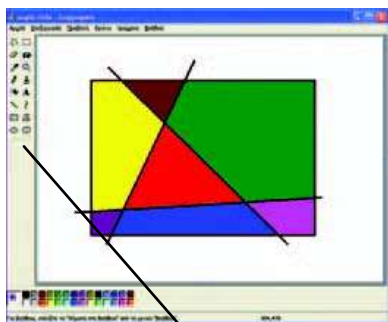
Επεξεργασία δεδομένων (data processing): αφορά τη συλλογή, την ταξινόμηση, την καταχώρηση, τη μεταβολή, την αποθήκευση, την αναζήτηση και την ανάκτηση δεδομένων με ή χωρίς τη βοήθεια του ηλεκτρονικού υπολογιστή για την παραγωγή πληροφοριών

Επεξεργασία Κειμένου (Word Processing): εφαρμογή στον υπολογιστή (δηλ. λογισμικό) που μας παρέχει πολλές δυνατότητες όσον αφορά τα κείμενα. Μπορούμε να προσθέτουμε ή να αφαιρούμε ένα κομμάτι του κειμένου, να αλλάζουμε τη διάταξη των παραγράφων, να κάνουμε αυτόματο ορθογραφικό έλεγχο, να εισάγουμε εικόνες ή φωτογραφίες μας, να εκτυπώνουμε τα κείμενα μας και πολλά άλλα ακόμα. Ο πιο διαδεδομένος επεξεργαστής εγγράφων είναι ο Word του «πακέτου» Office της Microsoft. Επίσης, το ανοιχτού κώδικα Open Office Writer και άλλα, κερδίζουν νέους χρήστες

Επικόλληση (paste): η τοποθέτηση του αντιγράφου ενός αρχείου σε άλλο αποθηκευτικό μέσο ή σε άλλη θέση του ίδιου αποθηκευτικού μέσου. Ο όρος διατηρεί την σημασία του και για την περίπτωση των κειμένων (ένα κομμάτι κειμένου τοποθετείται σε άλλη θέση ή και σε άλλη θέση) των υπολογιστικών φύλλων κ.λ.π.

Επίλυση προβλήματος: η διαδικασία μέσω της οποίας βρίσκουμε το ζητούμενο και επιτυγχάνουμε τον επιθυμητό στόχο

Εργαλειοθήκη

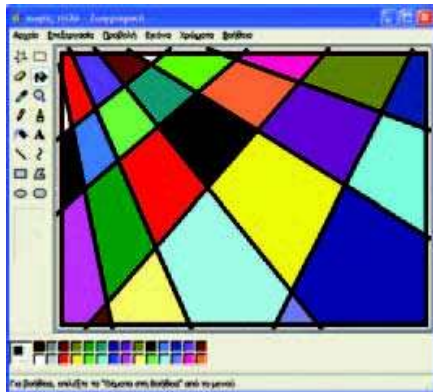
Εργαλειοθήκη (toolbox): Διάφορες εφαρμογές διαθέτουν συγκεντρωμένα σε αυτή εργαλεία για διάφορες λειτουργίες. Π.χ. στο πρόγραμμα της ζωγραφικής είναι το μέρος όπου μπορούμε να επιλέξουμε το εργαλείο που θέλουμε για να ζωγραφίσουμε

Εργονομία: ασχολείται με τον τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος βρίσκεται σε αρμονία με τον περιβάλλον του καθώς και με τα αντικείμενα με τα οποία έρχεται σε καθημερινή επαφή

[επιστροφή](#)

Ζ

Ζητούμενο: Σε ένα πρόβλημα είναι η απάντηση που ψάχνουμε σε μία ερώτηση

Ζωγραφική: το πρόγραμμα αυτό, που ανήκει στην κατηγορία του λογισμικού εφαρμογών, μας προσφέρει διάφορα εργαλεία με τα οποία μπορούμε να φτιάξουμε τις δικές μας ζωγραφιές και τα δικά μας γραμμικά σχέδια

[επιστροφή](#)

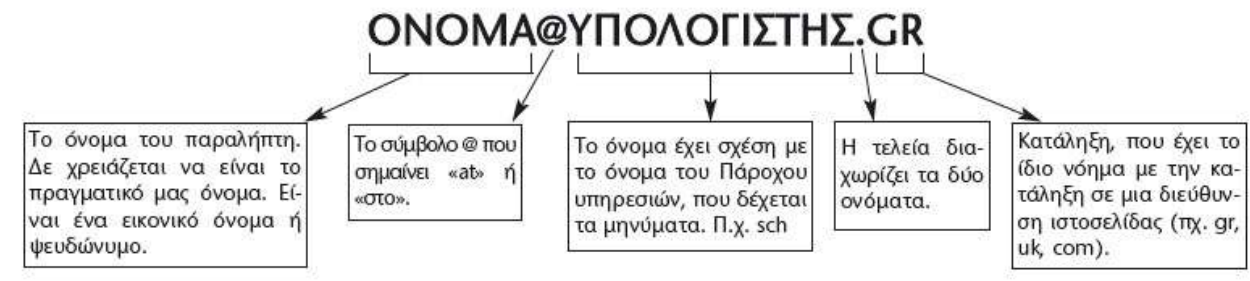
Η

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (e-Government): η επικοινωνία και συναλλαγή του πολίτη με Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμούς μέσω Διαδικτύου. Μπορούμε από το σπίτι μας

1. να ζητήσουμε κάποιο έγγραφο
2. να καταθέσουμε κάποια αποδεικτικά έγγραφα

3. να πληρώσουμε τους λογαριασμούς μας
4. να υποβάλουμε τη φορολογική μας δήλωση
5. να καταθέσουμε τη φορολογική μας δήλωση ή τη δήλωση του Φ.Π.Α
6. να έχουμε πρόσβαση σε χρήσιμες πληροφορίες

Ηλεκτρονική διεύθυνση: Η μοναδική διεύθυνση κάθε χρήστη της υπηρεσίας Ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Internet, η οποία έχει τη μορφή:

Ηλεκτρονικό εμπόριο (e-commerce): οι εμπορικές συναλλαγές μέσω υπολογιστή. Έχοντας πρόσβαση στο Διαδίκτυο μπορούμε

1. να περιηγηθούμε σε διάφορα εικονικά μαγαζιά και να κάνουμε αγορές
2. να συγκρίνουμε διάφορα προϊόντα
3. να επικοινωνήσουμε με άλλους καταναλωτές

Ηλεκτρονική Λυχνία: κατασκευαστικό στοιχείο των υπολογιστικών μηχανών, μέχρι και τη δεκαετία του 50

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (e-mail): χρησιμοποιώντας την υπηρεσία αυτή του Διαδικτύου, μπορούμε σε λίγα λεπτά της ώρας να στείλουμε από τον υπολογιστή μας ένα ηλεκτρονικό γράμμα και επίσης να λάβουμε αντίστοιχα ηλεκτρονικά γράμματα που μας αποστέλλουν άλλοι χρήστες της υπηρεσίας

Ηλεκτρονικός Υπολογιστής: μια μηχανή κατασκευασμένη κυρίως από ψηφιακά ηλεκτρονικά κυκλώματα και δευτερευόντως από ηλεκτρικά και μηχανικά συστήματα, και έχει ως σκοπό να επεξεργάζεται πληροφορίες

[επιστροφή](#)

Θεματικός Κατάλογος: μεγάλες λίστες με συνδέσμους που οδηγούν σε ανάλογες ιστοσελίδες. Οι σύνδεσμοι ενός καταλόγου είναι οργανωμένοι σε κατηγορίες θεμάτων, ανάλογα με το περιεχόμενο των ιστοσελίδων στις οποίες είναι συνδεδεμένοι. Για παράδειγμα, σε έναν Θεματικό Κατάλογο μπορούμε να συναντήσουμε τις κατηγορίες : «Ενημέρωση», «Επιστήμη», «Αθλητισμός», «Υγεία», «Εκπαίδευση». Στην κατηγορία «Υγεία» θα βρούμε συνδέσμους που μας οδηγούν σε ιστοσελίδες με συμβουλές για την καθημερινή υγιεινή, ή την παροχή πρώτων βοηθειών. Πολλές φορές κάθε μεγάλη κατηγορία είναι οργανωμένη σε υποκατηγορίες, ώστε να είναι ακόμα πιο εύκολη η αναζήτηση. Η κατηγορία «Υγεία» μπορεί να περιέχει τις υποκατηγορίες «Ιατρικές συμβουλές», «Νοσοκομεία», «Πρώτες Βοήθειες», «Υγιεινή διατροφή»

Θερμές Λέξεις: οι λέξεις με διαφορετικό χρώμα μέσα στο κείμενο μιας ιστοσελίδας, που οδηγούν μέσω των συνδέσμων (links) σε άλλα κείμενα της ίδιας ή διαφορετικής ιστοσελίδας. Συνήθως, όταν περάσουμε το δείκτη του ποντικιού από πάνω τους, ο δείκτης μετατρέπεται σε «χεράκι». Μια θερμή λέξη λειτουργεί σαν παραπομπή σε ένα άλλο αντικείμενο

Θύρες Σύνδεσης: οι υποδοχές που περιέχει ο υπολογιστής για να συνδέεται με άλλες εξωτερικές συσκευές. Στην πραγματικότητα οι θύρες βρίσκονται ενσωματωμένες στις εσωτερικές κάρτες. Υπάρχουν διαφορετικές θύρες ανάλογα με τις δυνατότητες που μας προσφέρουν. Μερικές από αυτές είναι οι: PS/2, USB, Σειριακή θύρα, Παράλληλη θύρα, Θύρα VGA- που χρησιμοποιείται για να συνδέσουμε την

οθόνη με τον υπολογιστή- και οι Υποδοχές της κάρτας ήχου (midi, microphone, line in, line out)

[επιστροφή](#)

I

Ιός (virus): ένα κακόβουλο πρόγραμμα υπολογιστή, το οποίο μπορεί να αντιγραφεί χωρίς παρέμβαση του χρήστη και να "μολύνει" τον υπολογιστή χωρίς τη γνώση ή την άδεια του χρήστη του. Ο αρχικός ιός μπορεί να τροποποιήσει τα αντίγραφα του ή τα ίδια τα αντίγραφα μπορούν να υποστούν από μόνα τους τροποποίηση, όπως συμβαίνει σε έναν μεταμορφικό ιό. Ένας ιός μπορεί να διαδοθεί από έναν υπολογιστή σε άλλους, παραδείγματος χάριν από ένα χρήστη που στέλνει τον ιό μέσω δικτύου ή του Διαδικτύου, ή με τη μεταφορά του σε ένα φορητό μέσο αποθήκευσης, όπως δισκέτα, οπτικό δίσκο ή μνήμη flash USB

Ιστοσελίδα (web page): ένα είδος εγγράφου του παγκόσμιου ιστού (WWW) που περιλαμβάνει πληροφορίες με την μορφή κειμένου, υπερκειμένου, εικόνας, βίντεο και ήχου

Ιστότοπος (web site) ή ιστοχώρος ή διαδικτυακός τόπος: μία συλλογή από ιστοσελίδες, οι οποίες δημιουργούνται από ένα φυσικό ή ένα νομικό πρόσωπο και οι οποίες παρουσιάζουν κάποιες πληροφορίες στο Internet

[επιστροφή](#)

K

Κάρτα γραφικών: τμήμα (εξάρτημα) ενός υπολογιστή, το οποίο λαμβάνει δεδομένα από την Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας (CPU) για να τα μετατρέψει σε εικόνα, η οποία θα προβληθεί στην οθόνη. Περιλαμβάνει έναν επεξεργαστή και κυκλώματα μνήμης RAM. Διαθέτει επίσης ένα μικροκύκλωμα (chip) εισόδου / εξόδου (BIOS), το οποίο αποθηκεύει τις ρυθμίσεις της κάρτας και εκτελεί διαγνωστικά για τη μνήμη, την είσοδο και την έξοδο κατά την εκκίνηση του συστήματος

Κάρτα Δικτύου: η κάρτα που είναι υπεύθυνη για την σύνδεση του υπολογιστή μας με άλλους υπολογιστές που βρίσκονται σε δίκτυο

Κάρτα Ήχου: η κάρτα που είναι υπεύθυνη για την αναπαραγωγή ήχων και της μουσικής από τα ηχεία που είναι συνδεδεμένα με τον υπολογιστή

Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας - ΚΜΕ (Central Processing Unit – CPU): το πιο σημαντικό εξάρτημα εξάρτημα ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή, και συχνά αναφέρεται απλά ως επεξεργαστής. Η ΚΜΕ ελέγχει τη λειτουργία του υπολογιστή και εκτελεί τις λειτουργίες επεξεργασίας δεδομένων. είναι υπεύθυνη για τις κυριότερες επεξεργασίες που γίνονται στον υπολογιστή. Όλα τα δεδομένα μεταφέρονται από την κύρια μνήμη στην Κ.Μ.Ε., ώστε να γίνει η απαραίτητη επεξεργασία τους σύμφωνα με τις εντολές μας, μετά την

επεξεργασία τους τα δεδομένα επιστρέφουν και τοποθετούνται προσωρινά στην κύρια μνήμη του υπολογιστή. Αν η ΚΜΕ αποτελείται από ένα μόνο ολοκληρωμένο κύκλωμα τότε ονομάζεται μικροεπεξεργαστής (microprocessor) ή μικροελεγκτής (microcontroller)

Κράκερ (cracker): άτομο (ή ομάδα ατόμων) που αποπειράται να αποκτήσει πρόσβαση σε υπολογιστικό σύστημα για την οποία όχι μόνο δε διαθέτει εξουσιοδότηση, αλλά με στόχο να το βλάψει με οποιοδήποτε τρόπο. Οι κράκερ είναι εξ ορισμού κακόβουλοι, αντίθετα με τους χάκερ (hacker), ενώ διαθέτουν και πολλά εργαλεία για τις κακόβουλες ενέργειές τους

Κύρια Μνήμη: η μνήμη στην οποία τοποθετούνται δεδομένα και εντολές, πριν σταλούν στον επεξεργαστή καθώς και αμέσως μετά την επεξεργασία. Είναι απαραίτητη για κάθε υπολογιστή. Μπορεί να διακριθεί σε RAM (Random Access Memory, Μνήμη Τυχαίας Προσπέλασης) και ROM (Read Only Memory, Μνήμη μόνο για Ανάγνωση)

Κωδικοποίηση: η διαδικασία της αντιστοίχισης ενός συνόλου χαρακτήρων όπως π.χ. οι χαρακτήρες που χρησιμοποιούμε σε ένα αλφάβητο με ένα διαφορετικό σύνολο π.χ. αριθμών, ή ηλεκτρικών σημάτων, προκειμένου να διευκολυνθεί η αποθήκευση, διαχείριση δεδομένων σε υπολογιστικά συστήματα καθώς και η μεταφορά δεδομένων μέσω τηλεπικοινωνιακών δικτύων. Η συσχέτιση αυτή δημιουργεί έναν κώδικα. Κλασικά παραδείγματα είναι ο κώδικας Μορς που κωδικοποιεί ένα σύνολο γραμμάτων του λατινικού αλφαβήτου σε μια σειρά από μικρές και μεγάλες παύλες, και ο κώδικας ASCII (American Standard Code for International Interchange), που κωδικοποιεί γράμματα, αριθμούς και άλλα σύμβολα στίξης κ.τ.λ. σαν δυαδικούς αριθμούς επτά δυαδικών ψηφίων. Πχ το γράμμα 'Α' κωδικοποιείται στον κώδικα ASCII στην ακολουθία 1-0-0-0-0-0-1

[επιστροφή](#)

Λειτουργικό σύστημα (Operating System): μια ομάδα προγραμμάτων που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία του υπολογιστή. Το λειτουργικό σύστημα δίνει τη δυνατότητα στον υπολογιστή να υπακούει σε εντολές που του δίνουμε χρησιμοποιώντας το πληκτρολόγιο ή το ποντίκι. Υπάρχουν πολλά και διαφορετικά Λειτουργικά Συστήματα. Μερικά από τα πιο διαδεδομένα είναι τα: Windows, Linux, Unix, MacOS, MS-DOS

Λήψη: ονομάζεται το “κατέβασμα” δεδομένων από το διαδίκτυο σε κάποιο αποθηκευτικό μέσο

Λογικό λάθος: η έννοια αυτή, αναφέρεται στον προγραμματισμό υπολογιστών. Ξέρουμε ότι ο υπολογιστής εκτελεί πιστά, οποίες συντακτικά ορθές εντολές και αν του δώσουμε. Αν, το αποτέλεσμα που τελικά προκύπτει από την εκτέλεση του προγράμματος, δεν είναι το αναμενόμενο, τότε το πρόβλημα δε βρίσκεται στον τρόπο εκτέλεσης, αλλά στον αλγόριθμο που κατασκευάσαμε για τη λύση του προβλήματος μας. Στην περίπτωση αυτή λέμε ότι έχουμε κάνει ένα λογικό λάθος και πρέπει να ελέγξουμε ένα προς ένα τα βήματα – εντολές του αλγόριθμου μας, ώστε να διαπιστώσουμε, αν δίνουμε τις κατάλληλες εντολές με την σωστή σειρά

Λογισμικό (software): Το σύνολο των προγραμμάτων που χρησιμοποιούνται από τους υπολογιστές. Σε αντίθεση με το Υλικό του υπολογιστή, τα προγράμματα δεν μπορούμε να τα αγγίξουμε, είναι άυλα, όπως δεν μπορούμε να αγγίξουμε και τις νότες που δίνουμε σε ένα μουσικό, για να παίξει ένα μουσικό θέμα. Τα προγράμματα αποτελούνται από ένα σύνολο εντολών γραμμένο από προγραμματιστές

Λογισμικό εφαρμογών (Application Software): μια κατηγορία στην οποία περιλαμβάνεται μια μεγάλη ποικιλία διαφορετικών προγραμμάτων, κατασκευασμένων με τέτοιο τρόπο, ώστε να εκτελούν συγκεκριμένες εργασίες σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις ανάγκες μας. Ανάλογα με τη δραστηριότητα που αναπτύσσουμε επιλέγουμε και το κατάλληλο πρόγραμμα. Μερικά παραδείγματα λογισμικού εφαρμογών είναι: τα προγράμματα ζωγραφικής, τα προγράμματα επεξεργασίας εικόνων, τα προγράμματα επεξεργασίας κειμένου, τα προγράμματα παρουσίασης, τα παιχνίδια, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, οι ηλεκτρονικές εγκυκλοπαίδειες και τα ηλεκτρονικά λεξικά και πολλά άλλα

Λογισμικό συστήματος (System Software): μια κατηγορία στην οποία συμπεριλαμβάνονται όλα τα προγράμματα που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο του υπολογιστή και τη δημιουργία και εκτέλεση των προγραμμάτων εφαρμογών. Το βασικότερο λογισμικό της κατηγορίας αυτής είναι το λειτουργικό σύστημα

[επιστροφή](#)

M

Μεγάλα Συστήματα (Mainframe): είδος υπολογιστών τα οποία χρησιμοποιούν τράπεζες, μεγάλοι οργανισμοί, βιομηχανίες. Είναι μεγάλου μεγέθους και μεγάλων δυνατοτήτων

Μέγεθος οθόνης: έννοια με την οποία αναφερόμαστε στην επιφάνεια προβολής της οθόνης. Το μέγεθος μιας οθόνης μετριέται με το μήκος της διαγωνίου της οθόνης σε ίντσες (1 ίντσα ισούται με 2,54 εκατοστά) και είναι σημαντικό για την επιλογή της

Μεταγλωττιστής ή μεταφραστής (compiler): ένα πρόγραμμα που μετατρέπει/μεταφράζει ένα πρόγραμμα γραμμένο σε μια γλώσσα προγραμματισμού (πηγαία γλώσσα) σε γλώσσα μηχανής (machine language), η

οποία είναι η μόνη που μπορεί να εκτελεστεί από τα κυκλώματα του Υπολογιστή. Ελέγχει όλο το πρόγραμμα για συντακτικά λάθη και μετά το μετατρέπει σε μια σειρά από 0 και 1 (που είναι η γλώσσα μηχανής). Το πρόγραμμα-είσοδος ονομάζεται πηγαίος κώδικας (source code) και η έξοδος του μεταγλωττιστή αντικείμενος κώδικας (object code)

Μητρική πλακέτα (motherboard): συνήθως το πιο μεγάλο εξάρτημα (πλακέτα) στο εσωτερικό του υπολογιστή. Το όνομά της οφείλεται στο ότι τα περισσότερα εξαρτήματα του υπολογιστή είναι τοποθετημένα πάνω της ή συνδέονται σ'αυτή. Διαθέτει διάφορες ειδικές υποδοχές για την εγκατάσταση του επεξεργαστή, της μνήμης και διάφορων άλλων ηλεκτρονικών καρτών, όπως η κάρτα οθόνης. Επιπλέον στη μία πλευρά της υπάρχουν ειδικές θύρες, ώστε να συνδέουμε μερικές από τις εξωτερικές συσκευές του υπολογιστή (πληκτρολόγιο, ποντίκι, εκτυπωτή κλπ). Μέσα από τους ηλεκτροφόρους αγωγούς της μητρικής πλακέτας (διαύλους) κυκλοφορούν τα απαραίτητα δεδομένα με τη μορφή ηλεκτρικών σημάτων (που αντιστοιχούν σε 0 ή 1), για να συνεργάζονται οι συσκευές μεταξύ τους

Μητροπολιτικό δίκτυο (MAN-Metropolitan Area Network): καλύπτει π.χ. μία πόλη, ένα νομό. Είναι μεγαλύτερο από το τοπικό δίκτυο και μικρότερο από το δίκτυο ευρείας περιοχής

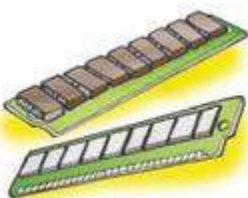
Μηχανή αναζήτησης: είναι μια εφαρμογή που επιτρέπει την αναζήτηση κειμένων και αρχείων στο Διαδίκτυο. Αποτελείται από ένα πρόγραμμα υπολογιστή που βρίσκεται σε έναν ή περισσότερους υπολογιστές στους οποίους δημιουργεί μια βάση δεδομένων με τις πληροφορίες που συλλέγει από το διαδίκτυο, και το διαδραστικό περιβάλλον που εμφανίζεται στον τελικό χρήστη ο οποίος χρησιμοποιεί την εφαρμογή από άλλον υπολογιστή συνδεδεμένο στο διαδίκτυο

Μνήμη μόνο για Ανάγνωση (ROM, Read Only

Memory): μνήμη μικρής σχετικά χωρητικότητας, στην οποία έχουν αποθηκευτεί μόνιμα πληροφορίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Στη ROM

βρίσκεται το λογισμικό με το όνομα BIOS, το οποίο είναι υπεύθυνο να εκτελέσει κατά την εκκίνηση του υπολογιστή ελέγχους σχετικούς με τη σωστή λειτουργία των τμημάτων του και στη συνέχεια να «φορτώσει» το Λειτουργικό Σύστημα από κάποιο αποθηκευτικό μέσο στη μνήμη RAM

Μνήμη τυχαίας προσπέλασης (RAM, Random

Access Memory): η μνήμη που χρησιμοποιείται περισσότερο στον υπολογιστή. Οποιοδήποτε πρόγραμμα χρησιμοποιήσουμε ή οποιαδήποτε εργασία κάνουμε

αποθηκεύονται προσωρινά στη μνήμη αυτή. Με τη διακοπή της τροφοδοσίας, τα περιεχόμενα της μνήμης αυτής διαγράφονται (γί' αυτό και η ανάγκη της μόνιμης αποθήκευσης των δεδομένων μας στα αποθηκευτικά μέσα σκληρός δίσκος, CD-ROM, DVD_ROM, USB flash memory κ.λ.π.)

Μνήμη φλας (USB flash memory):

Οι μνήμες USB αποτελούνται από μια συσκευή αποθήκευσης τύπου NAND ενσωματωμένη με μια θύρα USB. Οι μνήμες USB είναι τυπικά φορητές και επανεγγράψιμες, μεγέθους μικρότερου από μίας

δισκέτας 3.5 ιντσών και ζυγίζουν λιγότερο από 60 γρ. Η χωρητικότητα κυμαίνεται από 64MB ως 256GB, με συνεχείς βελτιώσεις στο μέγεθος και την τιμή ανά gigabyte. Έχουν μέγεθος όσο το μικρό μας δάχτυλο, πράγμα που τις καθιστά πολύ βολικές, κυρίως για τη μεταφορά δεδομένων

Μόντεμ (Modem, MOdulator-DEModulator, διαμορφωτής-αποδιαμορφωτής):

περιφερειακή συσκευή ή συσκευή στο εσωτερικό του υπολογιστή, η οποία μετατρέπει το ψηφιακό σήμα που προέρχεται από ένα ηλεκτρονικό υπολογιστικό σύστημα (0 ή 1) σε κατάλληλη μορφή ώστε να μπορεί να μεταδοθεί μέσα από τις τηλεφωνικές γραμμές ή μέσω άλλου τύπου ενσύρματης γραμμής, ή ακόμα και μέσω ασύρματης ζεύξης. Επίσης πραγματοποιεί και την αντίστροφη διαδικασία, δηλαδή τη μετατροπή των σημάτων των τηλεφωνικών γραμμών σε ψηφιακά. Έτσι μπορεί να επιτευχθεί η μεταφορά δεδομένων μεταξύ υπολογιστικών συστημάτων, με τη χρήση των τηλεφωνικών γραμμών. Με την εξέλιξη, όμως, των τηλεφωνικών γραμμών (π.χ. ISDN, ADSL) το μόντεμ αντικαθίσταται από άλλες συσκευές

Μp3 (MPEG-1 Audio Layer 3 (3ο Επίπεδο Ήχου [του προτύπου]

MPEG-1): Πρότυπο συμπιεσμένων αρχείων μουσικής

[επιστροφή](#)

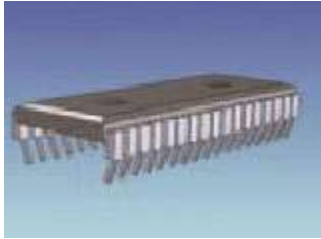
O

Οδηγός συσκευής (Device Driver): το λογισμικό εκείνο που συνοδεύει συνήθως ένα περιφερειακό ενός υπολογιστή, π.χ. έναν εκτυπωτή και το οποίο πρέπει να εγκατασταθεί στον υπολογιστή προκειμένου το περιφερειακό να λειτουργήσει

Οθόνη: μια συσκευή εξόδου που επιτρέπει την προβολή εικόνων και πληροφοριών στην επιφάνεια της. Σε αυτήν εμφανίζονται τα αποτελέσματα από τις διάφορες μορφές επεξεργασίας που εκτελεί ο υπολογιστής.

Ανήκει στο υλικό μέρος (Hardware) του υπολογιστή

Ολοκληρωμένο Κύκλωμα (chip): ένα κύκλωμα στο οποίο έχουν ενσωματωθεί χιλιάδες τρανζίστορ

Ομάδες συζήτησης (Newsgroup): ηλεκτρονικές ομάδες (fora συζητήσεων στο Internet), στις οποίες εγγράφονται ομάδες χρηστών με κοινά ενδιαφέροντα για να συζητήσουν οτιδήποτε, από λογισμικό και βιβλία κόμικ έως πολιτική. Στα πλαίσια αυτών των συζητήσεων αποστέλλονται μηνύματα προς τους χρήστες, για το θέμα που τους ενδιαφέρει

[επιστροφή](#)

Παγκόσμιος ιστός (World Wide Web – WWW): μία από τις πιο σημαντικές υπηρεσίες του Διαδικτύου που τη συγκροτούν όλες οι ιστοσελίδες μαζί

Παράλληλη θύρα: θύρα στην οποία συνδέουμε συσκευές (εκτυπωτή ή σαρωτή) που χρειάζονται μεγαλύτερη ταχύτητα μεταφοράς δεδομένων από τη σειριακή, επειδή είναι οχτώ φορές γρηγορότερη. Πλέον, έχει αντικατασταθεί από τη θύρα USB

Πάροχος υπηρεσιών διαδικτύου (ISP, Internet Service Provider): εταιρίες οι οποίες παρέχουν στους συνδρομητές χρήστες τους (τις περισσότερες φορές έναντι οικονομικού αντιτίμου) διάφορες υπηρεσίες οι οποίες σχετίζονται με το Διαδίκτυο (Ιντερνετ), όπως πρόσβαση σε ιστοσελίδες (world wide web), ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων (e-mail) αλλά και

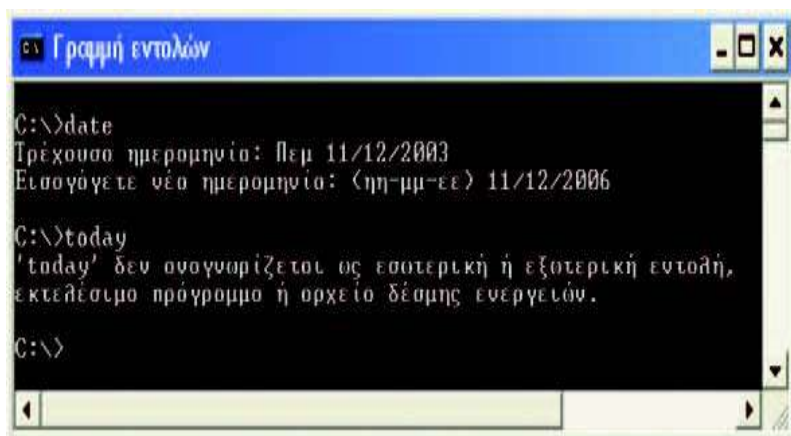
αρχείων (file sharing), επικοινωνία χρηστών σε πραγματικό χρόνο (chat), συμμετοχή σε ομάδες συζητήσεων (newsgroups) κ.λ.π.

Πειρατεία λογισμικού: η κλοπή προγραμμάτων λογισμικού με την παράνομη αντιγραφή ή πλαστογράφηση γνήσιων προϊόντων και τη διανομή πλαστών και παράνομα αντιγεγραμμένων προϊόντων

Πελάτης (client): ο υπολογιστής που χρησιμοποιούμε για να δούμε ιστοσελίδες που ζητάμε

Περιφερειακές συσκευές: κάθε συσκευή που είναι έξω από την κεντρική μονάδα του υπολογιστή, όπως ο εξωτερικός σκληρός δίσκος, ο εκτυπωτής, ο σαρωτής, τα ηχεία, το **πληκτρολόγιο**, το ποντίκι κ.α.

Πιστοποιητικό Αυθεντικότητας (Certificate Of Analysis, COA): μια ειδική ετικέτα ασφαλείας που **συνοδεύει** το λογισμικό με νόμιμη άδεια χρήσης, με σκοπό την αποφυγή πλαστών αντιγράφων


```

C:\>date
Τρέχουσα ημερομηνία: Πέμ 11/12/2003
Εισαγάγετε νέα ημερομηνία: <ηη-μμ-εε> 11/12/2006

C:\>today
'today' δεν αναγνωρίζεται ως εσωτερική ή εξωτερική εντολή,
εκτελέσιμο πρόγραμμα ή αρχείο δέσμης ενεργειών.

C:\>

```

Περιβάλλον εντολών γραμμής (Command prompt): ένα περιβάλλον επικοινωνίας ανθρώπου-υπολογιστή, όπου ο χρήστης είχε τη **δυνατότητα** να **πληκτρολογεί** τις εντολές και να τις **βλέπει** σε

μία **μαυρόασπρη οθόνη** χωρίς όμορφα γραφικά, όπως στα **σύγχρονα** περιβάλλοντα π.χ. Windows

Πληκτρολόγιο (keyboard): συσκευή εισόδου του υπολογιστή που **χρησιμοποιείται** για να εισάγουμε

δεδομένα και εντολές στον υπολογιστή με μορφή κειμένου

Πληροφορία: όλα τα αποτελέσματα που παίρνουμε από την επεξεργασία των δεδομένων και μας μεταδίδουν κάποια **επιπρόσθετη** γνώση

Πληροφορική: η επιστήμη που ερευνά την κωδικοποίηση, διαχείριση και μετάδοση συμβολικών **αναπαραστάσεων** πληροφοριών. Επίσης εξετάζει τη σχεδίαση, υλοποίηση και βελτιστοποίηση αυτοματοποιημένων διατάξεων, συσκευών, υπηρεσιών και συστημάτων συλλογής, αποθήκευσης, επεξεργασίας, εξόρυξης και ανταλλαγής των αναπαραστάσεων αυτών

Πνευματική ιδιοκτησία ή πνευματικά δικαιώματα: τα αποκλειστικά δικαιώματα των πνευματικών δημιουργών στο έργο τους

Πολυμέσα (multimedia): οι εφαρμογές που συνδυάζουν κείμενο, ήχο, εικόνα, κινούμενη εικόνα και βίντεο, για να μας παρουσιάσουν κάποιες πληροφορίες

Ποντίκι (mouse): συσκευή εισόδου η οποία μας βοηθάει να δίνουμε εντολές στον υπολογιστή, επιτρέποντας μας κάθε φορά να επιλέγουμε εκείνες τις λειτουργίες που θέλουμε από αυτές που απεικονίζονται στην οθόνη. Το όνομα του προέρχεται από το χαρακτηριστικό σχήμα των πρώτων συσκευών του είδους, που θυμίζει το μικρό θηλαστικό. Σε γραφικές διεπιφάνειες χρήστη (GUI), η κίνηση του ποντικιού αντιστοιχεί σε παρόμοια κίνηση ενός ίχνους ή αλλιώς κέρσορα στην οθόνη του υπολογιστή

Πρόβλημα: μια δυσκολία που πρέπει να **αντιμετωπιστεί** και να υπερπηδηθεί με κάποιες ενέργειες

Πρόγραμμα (program): το σύνολο των εντολών που κατευθύνουν με κάθε λεπτομέρεια τον υπολογιστή για να **εκτελέσει** μια συγκεκριμένη εργασία

Προγραμματισμός (programming): η διαδικασία κατά την οποία άνθρωποι με ειδικές γνώσεις (προγραμματιστές) **δημιουργούν** ένα σύνολο εντολών οι οποίες τελούν κάποια ενέργεια, π.χ. ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι είναι ένα σύνολο εντολών που το φτιάχνουν προγραμματιστές

Προγραμματιστές (programmers): τα άτομα που γράφουν και συντάσσουν ένα πρόγραμμα

Προσωπικά δεδομένα: οι προσωπικές πληροφορίες που συσσωρεύονται ύστερα από **δραστηριότητες** μας καθημερινά σε διάφορους υπολογιστές

Προσωπικός υπολογιστής (Personal Computer, PC): ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής με αυτόνομη μονάδα επεξεργασίας, οθόνη και πληκτρολόγιο που χρησιμοποιείται συνήθως από ένα χρήστη

Πρωτόκολλα επικοινωνίας: οι κανόνες και οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για την επικοινωνία των **υπολογιστών**

Πρωτόκολλο Μεταφοράς Αρχείων (FTP, File Transfer Protocol): μια σημαντική υπηρεσία που μας προσφέρει το **Διαδίκτυο** και μέσω αυτού μπορεί να γίνει ανταλλαγή προγραμμάτων και δεδομένων μεταξύ των υπολογιστών

[επιστροφή](#)

Σ

Σαρωτής (scanner): περιφερειακή συσκευή που συνδέεται με ηλεκτρονικό υπολογιστή και με τη βοήθειά της μετατρέπονται **φωτογραφίες**, εικόνες και κείμενα σε ηλεκτρονική μορφή έτοιμες για επεξεργασία. Δηλαδή, πραγματοποιεί ψηφιοποίηση των εικόνων

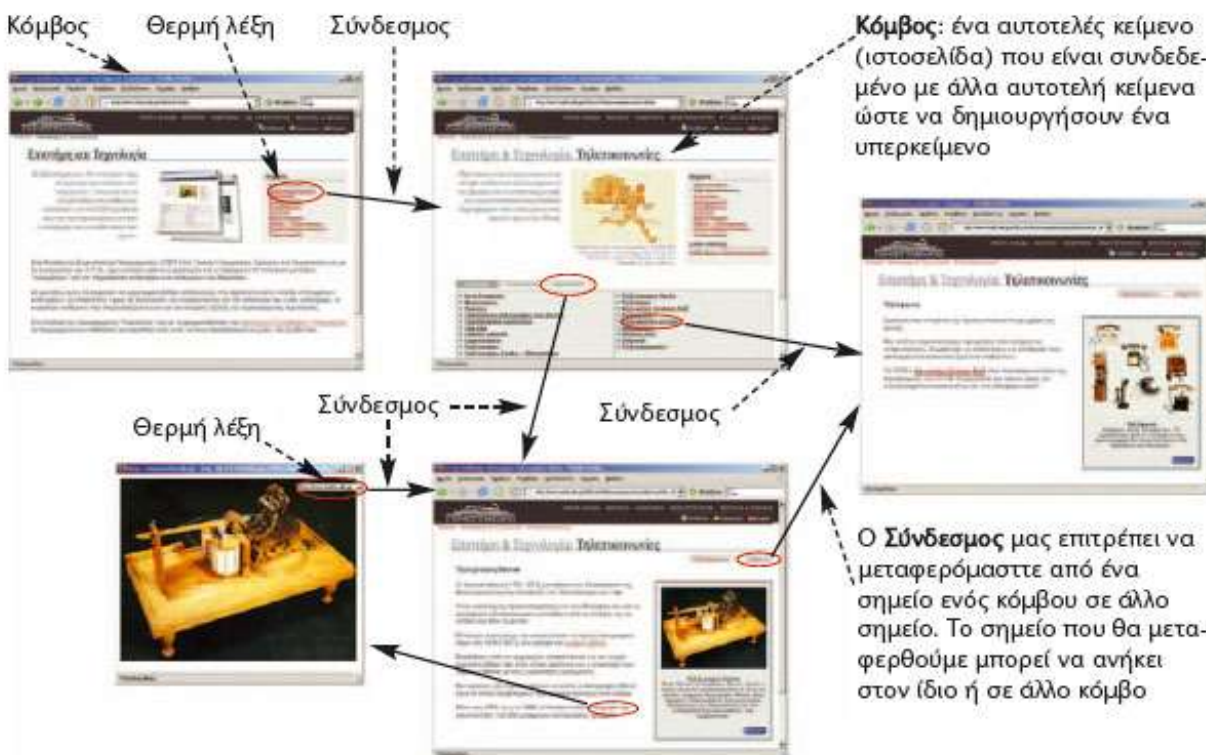
Σειριακή θύρα: σε αυτή συνδέουμε περιφερειακές συσκευές (τελευταία δε χρησιμοποιείται)

Σκληρός δίσκος (hard disk): μαγνητικό αποθηκευτικό μέσο, στο οποίο μπορούμε να **αποθηκεύσουμε** περισσότερα δεδομένα από οποιοδήποτε άλλο (δισκέτα, USB flash memory). Υπάρχουν εσωτερικοί (τοποθετημένοι στην Κεντρική Μονάδα του υπολογιστή) και εξωτερικοί σκληροί δίσκοι

Συνάρτηση: έννοια σχετική με την εφαρμογή των Υπολογιστικών φύλλων (spreadsheet). Διαδικασία κατά την οποία πραγματοποιούνται υπολογισμοί με κατηγοριοποιημένα δεδομένα

Σύνδεσμος (link): μέσω αυτού οδηγούμαστε σε σχετικά κείμενα-πληροφορίες κατά την πλοήγησή μας στο **Διαδίκτυο**

Συνομιλία (chat): μια υπηρεσία του Διαδικτύου, με την οποία μπορούμε να επικοινωνούμε άμεσα με φίλους μας και να γνωρίζουμε ανθρώπους από όλο τον κόσμο. Ξεπερνώντας το εμπόδιο της απόστασης, έχουμε τη δυνατότητα να ανταλλάσσουμε απόψεις και ιδέες με ανθρώπους με τους οποίους έχουμε κοινά ενδιαφέροντα

Συντακτικό λάθος: η έννοια αυτή αναφέρεται στον Προγραμματισμό Υπολογιστών. Αν σε κάποια οδηγία (εντολή) του προγράμματος μας, υπάρχει λάθος στο αλφάβητο, στο λεξιλόγιο ή στο συντακτικό της γλώσσας προγραμματισμού που έχει **χρησιμοποιηθεί** για τη σύνταξη του προγράμματος, τότε το πρόγραμμα (μεταγλωττιστής ή διερμηνευτής) που μετατρέπει τις οδηγίες μας σε σειρά από 0 και 1 θα μας δώσει ένα κατάλληλο μήνυμα λάθους, ώστε να μας βοηθήσει να διορθώσουμε το λάθος μας. Τα λάθη αυτά ονομάζονται **συντακτικά λάθη**

Συσκευή εισόδου: οποιαδήποτε περιφερειακή μονάδα μέσω της οποίας δεδομένα και προγράμματα **εισάγονται** από τον έξω κόσμο στον Η/Υ. Είναι το πληκτρολόγιο, το ποντίκι, ο σαρωτής κ.ά.

Συσκευή Εξόδου: οποιαδήποτε περιφερειακή συσκευή στην οποία αποτυπώνονται τα αποτελέσματα της επεξεργασίας, δηλαδή εξάγει πληροφορία από τον υπολογιστή στον έξω κόσμο. Είναι η οθόνη, ο εκτυπωτής, τα ηχεία κ. ά.

[επιστροφή](#)

I

Τηλεδιάσκεψη (teleconference): μοιάζει με μια τηλεφωνική συνομιλία με ταυτόχρονη μετάδοση της εικόνας μας. Για να πραγματοποιηθεί μία τηλεδιάσκεψη, απαραίτητο είναι να έχουμε συνδεθεί στο Διαδίκτυο και να έχουμε στον υπολογιστή μας web κάμερα, μικρόφωνο, ηχεία και το κατάλληλο λογισμικό

Τηλε-εκπαίδευση (distance learning): η διαδικασία παροχής εκπαίδευσης από απόσταση με τη χρήση του **Διαδικτύου**. Πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικών **μηνυμάτων**, τηλεδιασκέψεων, ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού και της εξ αποστάσεως μαθησιακής υποστήριξης

Τηλε-εργασία: Η εργασία που γίνεται από το σπίτι με τη χρήση του Διαδικτύου

Τηλε-ιατρική: Η δυνατότητα παρακολούθησης, διάγνωσης και παροχής ιατρικών συμβουλών μέσω Διαδικτύου

Τοίχος προστασίας (firewall): πρόγραμμα αποτροπής εισβολής τρίτων στον υπολογιστή μας

Τρανζίστορ: Ηλεκτρονική διάταξη που αντικατέστησε τις ηλεκτρονικές **λυχνίες**, με αποτέλεσμα τα μεγέθη των υπολογιστών να αρχίσουν να μικραίνουν

Τοπικό Δίκτυο (LAN-Local Area Network): ένα δίκτυο υπολογιστών που εκτείνονται σε περιορισμένη γεωγραφική περιοχή. Τοπικό μπορεί να είναι ένα δίκτυο ενός ή περισσότερων δωματίων, ενός κτιρίου ή ακόμα και κοντινών κτιρίων. Για παράδειγμα, το δίκτυο μιας εταιρείας που έχει αποθήκες, τμήμα παραγγελιών, λογιστήριο και άλλες υπηρεσίες **στο** ίδιο κτίριο αποτελεί ένα τοπικό δίκτυο. Η σύνδεση των υπολογιστών μεταξύ τους γίνεται με τη χρήση κατάλληλων ενσύρματων ή ασύρματων διατάξεων

Τροφοδοτικό: συσκευή του υπολογιστή υπεύθυνη για τις εξής **λειτουργίες** :

- 1) Μετατρέπει το εναλλασσόμενο ρεύμα σε **συνεχές**
- 2) Παρέχει τις κατάλληλες τάσεις 5 και 12 Volt, για να τροφοδοτηθούν οι εσωτερικές συσκευές στο κουτί του υπολογιστή

Τύποι αρχείων: υπάρχουν χιλιάδες διαφορετικοί τύποι αρχείων. Μπορούμε να τους διακρίνουμε σε:

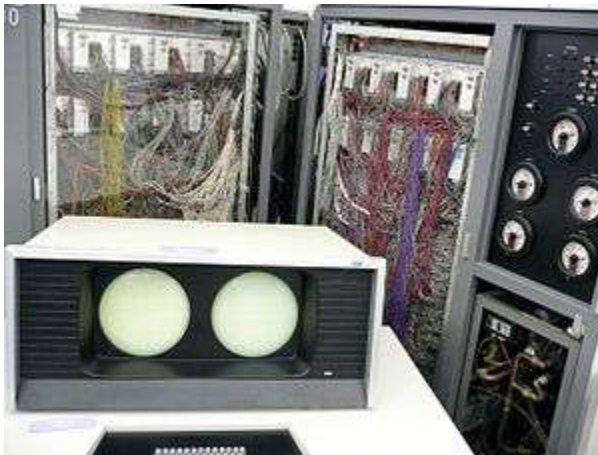
- ◆ εκτελέσιμα αρχεία
- ◆ αρχεία συστήματος
- ◆ αρχεία δεδομένων

[επιστροφή](#)

Υ

Υλικό μέρος (hardware): Τα μηχανικά και τα ηλεκτρονικά μέρη του υπολογιστή, δηλαδή τα μέρη του υπολογιστή που μπορούμε να δούμε και να αγγίξουμε. Το υλικό καθοδηγείται κατά τη λειτουργία του από το λογισμικό

Υπερκείμενο (hypertext): Το κείμενο που αποτελείται από πολλά στοιχειώδη αυτόνομα κείμενα συνδεδεμένα **μεταξύ** τους, ώστε να έχουμε τη δυνατότητα επιλογής διαφορετικών διαδρομών ανάγνωσης και αναζήτησης πληροφοριών

Υπερυπολογιστής (Supercomputer): Είδος υπολογιστή που χρησιμοποιείται σε ερευνητικά κέντρα, λόγω των δυνατοτήτων του

Υποκλοπή: Κλοπή εργασιών μας ή προγραμμάτων μας, από τρίτους παρά τη θέλησή μας

Υπολογιστής παλάμης (palmtop): Είδος υπολογιστή με μικρό μέγεθος και περιορισμένες δυνατότητες

Υπολογιστικό φύλλο (spreadsheet): λογισμικό που μας διευκολύνει να κατηγοριοποιήσουμε τα δεδομένα μας, να τα ταξινομήσουμε με όποιον τρόπο θέλουμε και να κάνουμε σύνθετους υπολογισμούς, που θα μας οδηγήσουν σε

χρήσιμες πληροφορίες. Επιπλέον μας επιτρέπει να αποθηκεύσουμε όλα τα στοιχεία και τα αποτελέσματά τους σε ένα αρχείο, ώστε να τα χρησιμοποιήσουμε κάποια άλλη στιγμή ή να τα μοιράσουμε (διανείμουμε) μέσω δικτύου. Χαρακτηριστικά παραδείγματα λογισμικών λογιστικών φύλλων είναι το Excel του «πακέτου» Office της Microsoft και το Calc του OpenOffice

USB (Universal Serial Bus, Ενιαίος Σειριακός Δίαυλος): θύρα σύνδεσης του υπολογιστή, στην οποία μπορούμε να συνδέσουμε πλήθος συσκευών (εκτυπωτή, εξωτερικό σκληρό δίσκο, σαρωτή κ.λ.π.). Η σύνδεση Ενιαίου Σειριακού Διαύλου (ΕΣΔ), απαιτεί λιγότερο χώρο και μπορεί επίσης να παρέχει ενέργεια σε απλές συσκευές όπως το ποντίκι, το πληκτρολόγιο ή ένας εξωτερικός σκληρός δίσκος. Ο USB λειτουργεί με τις ακόλουθες ταχύτητες:

- ◆ 1.5 Mbit/s (χαμηλή-low ταχύτητα),
- ◆ 12 Mbit/s (πλήρης-full ταχύτητα),
- ◆ 480 Mbit/s (υψηλή-high ταχύτητα),
- ◆ 5 Gbit/s (υπερυψηλή-Super Speed ή SS).

Η πιο πρόσφατη εκδοχή του USB που λειτουργεί με την υπερυψηλή ταχύτητα ονομάζεται USB 3.0.

[επιστροφή](#)

Φάκελος (folder): ο σχεδιασμός ενός γραφικού περιβάλλοντος επικοινωνίας (Γ.Π.Ε.) στον υπολογιστή έχει επηρεαστεί από τον τρόπο οργάνωσης ενός πραγματικού γραφείου εργασίας. Όπως τοποθετούμε τα έγγραφα μας σε φακέλους σε ένα γραφείο, έτσι κατ' αναλογία αρχειοθετούμε τα αρχεία σε φακέλους του υπολογιστή, που δημιουργούμε με το λειτουργικό σύστημα. Ένας φάκελος ξεχωρίζει από ένα αρχείο σε ένα Γ.Π.Ε. από το χαρακτηριστικό εικονίδιο

που αντιστοιχεί σ' αυτόν. Όταν ανοίγουμε έναν φάκελο, εμφανίζονται σε ένα παράθυρο τα αρχεία που περιέχει

Φορητός υπολογιστής (Laptop): ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής μικρού μεγέθους (μέγεθος ενός τετραδίου και βάρους (1-4 κιλών) με εύκολη μεταφερσιμότητα, που διαθέτει ενεργειακή αυτονομία. Συνήθως ανήκει στους υπολογιστές τετάρτης γενιάς (αν και υπάρχουν και παλαιότερες υλοποιήσεις). Ο φορητός υπολογιστής ενσωματώνει πολλές και καινοτόμες τεχνολογίες με προσιτό πλέον κόστος. Μία από αυτές είναι η οθόνη υγρών κρυστάλλων (Liquid Crystal Display, LCD) που υλοποιείται με διάφορους τρόπους εκ των οποίων γνωστότερος και συνηθέστερος σήμερα είναι η τεχνολογία TFT, Thin Film Transistor, ονομαζόμενη και ως active matrix LCD technology. Τελευταία ολοένα και αυξάνουν οι φορητοί υπολογιστές με οθόνη τεχνολογίας LED

Φυλλομετρητής (browser): Πρόγραμμα με το οποίο μπορούμε να βλέπουμε το περιεχόμενο των ιστοσελίδων στην οθόνη του υπολογιστή μας και να πλοηγούμαστε ανάμεσα τους. Τέτοια προγράμματα είναι ο Internet Explorer, ο Mozilla, ο Google Chrome, ο Opera, ο Safari κ.ά.

[επιστροφή](#)

Χ

Χάκερ (hacker, δικτυοπειρατής): άνθρωπος ο οποίος έχει πάρα πολλές γνώσεις πάνω στους υπολογιστές, τις οποίες και χρησιμοποιεί για να διεισδύσει σε ιδιωτικά δίκτυα με σκοπό ή να υποκλέψει στοιχεία ή να προξενήσει βλάβη στο σύστημα του υπολογιστή. Συνήθως όμως δεν έχει κακόβουλους στόχους

[επιστροφή](#)

Ψ

Ψηφιακός (digital): ένα σύστημα που παίρνει τιμές από μια ομάδα συγκεκριμένων τιμών

Ψηφιακό χάσμα: το κενό που παράγεται ανάμεσα σε άτομα ή και ομάδες που ωφελούνται από τις νέες τεχνολογίες και σε εκείνα που δεν ωφελούνται εξαιτίας κοινωνικών και οικονομικών παραγόντων. Το ψηφιακό χάσμα ως όρος περιγράφει εν μέρει ανισότητες σχετικές με την πρόσβαση στην τεχνολογία της πληροφορίας. Θεωρείται ζήτημα μείζονος σημασίας εξαιτίας της σοβαρής επίπτωσής του στην ικανότητα του ανθρώπου να αποκτήσει γνώση

Ψηφιοποίηση: η διαδικασία μετατροπής στοιχείων όπως έγγραφου, κείμενου, εικόνας, αντικείμενου ή σήματος από αναλογική σε ψηφιακή μορφή για την εισαγωγή τους στον υπολογιστή, ώστε να μπορέσουν να αποθηκευτούν και να γίνουν αντικείμενο επεξεργασίας από τον χρήστη. Οι συσκευές που χρησιμοποιούνται για την ψηφιοποίηση είναι οι ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές και οι σαρωτές

[επιστροφή](#)

ΠΗΓΕΣ

1. Ηλεκτρονικό βιβλίο ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ μαθητή (εμπλουτισμένο)

Α΄ ΤΑΞΗ:

<http://digitalschool.minedu.gov.gr/modules/ebook/show.php/DSB100/363/2436,9321/>

Β΄ ΤΑΞΗ:

<http://digitalschool.minedu.gov.gr/modules/ebook/show.php/DSB101/364/2443,9348>

Γ΄ ΤΑΞΗ:

<http://digitalschool.minedu.gov.gr/modules/ebook/show.php/DSB102/365/2447,9366/>

2. Ελληνική ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια

<http://el.wikipedia.org>

Μαθητές που εργάστηκαν για τη δημιουργία του Λεξικού

ΑΓΓΕΛΗ	ΑΘΗΝΑ
ΚΟΓΙΟΥΜΤΣΗΣ	ΣΑΒΒΑΣ
ΚΟΡΥΜΠΙΔΟΥ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΚΟΥΜΑΡΙΑΝΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΚΟΥΡΓΙΟΥΝΗ ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΥ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΙΡΗΝΗ
ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΥ	ΕΛΕΝΗ ΣΤΥΛΙΑΝΗ
ΚΡΑΝΗΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	ΖΩΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ	ΜΑΡΙΑ
ΚΩΣΤΑΡΑΚΗΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΚΩΤΣΑΡΗΣ ΖΗΒΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΛΑΪΟΣ	ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
ΛΑΟΥΤΑΡΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΜΑΚΑΡΟΓΛΟΥ	ΕΙΡΗΝΗ
ΜΑΜΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΜΑΣΣΙΟΣ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ
ΜΗΤΣΕΛΟΥ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΡΤΕΜΙΣ
ΜΗΤΣΟΥΡΑ	ΡΟΔΗ
ΜΠΟΥΡΔΟΣ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΝΙΚΗΤΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΝΤΑΝΟΥ	ΜΑΡΙΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ	ΘΕΜΙΣ
ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΤΖΑΝΙΚΙΑΝ	ΡΟΥΠΕΝ
ΤΖΕΛΕΠΗ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΤΡΑΓΚΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΦΑΝΙΔΗΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΦΟΥΡΤΟΥΝΗΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ	ΠΑΥΛΙΝΑ
ΧΑΡΔΑΛΟΥΠΑΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΧΑΡΜΑΝΗ	ΜΙΧΑΕΛΑ ΕΛΕΝΗ
ΧΑΤΖΗΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ	ΜΑΡΙΑ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ
ΧΑΤΖΗΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ	ΜΑΡΙΟΣ ΦΩΤΙΟΣ
ΧΑΤΖΗΘΩΜΑ	ΘΩΜΑΙΣ
ΧΟΝΔΡΕΛΛΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Σ. Γεωργαντάκη